

Per J. N. M.

laboratori endocrí on es fabriquen els reactius que per intermedi dels líquids humorals van a influenciar aquella regulació nerviosa.

Avui hi ha la tendència entre els prohoms de la medicina, a considerar la majoria de penellons com a **toxitubercúlides**, es a dir, un efecte local del verí del bacil de Koch establert en algun paratge de l'organisme, les autodefenses del qual el mantenen en un estat de quasi anihilament i, per tant, incapaç de produir la tuberculosi, mentre alguna causa no debiliti extraordinàriament l'organisme. Tant si obeeix a aquesta causa com a les altres esmentades, tot corrobora el que dèiem més amunt que l'aparició dels penellons obeeix a un trastorn de causa interna, trastorn que, si molt sovint és lleu, en alguns casos els penellons son l'avís que a l'interior s'està fraguant algun estat patològic.

No tenim el proposit, en esmentar tot això, d'esporguir a tants que passen l'hivern pensant tothora amb l'«aigua de maig». Si tan greu fos, altra importància hi donaríem els metges quan som consultats en casos intensos. No la hi donem perquè la immensa majoria son indici de trastorns molt lleus, i ens limitem a valorar el fet, quan explorem per altres malalties, per al diagnostic de les quals pot ésser una dada d'interès l'haver-ne tingut anteriorment.

Tot amb tot, aquell que tingui penellons recidivants, intensos, ulcerats o no, i molt més quan sent molèsties diverses que li fan afirmar empíricament que «no té salut», li és imprescindible que es faci reconèixer pel seu metge, el qual li podrà donar preciosos consells, que li poden permetre guarir-se els penellons i recobrar la salut.

Els casos lleus, o sigui aquells que no van acompanyats d'altres molèsties que la picor i la inflor dels dits, poden assajar diversos mitjans locals, que en molts casos donaran excel·lents resultats. Si no és així, caldrà prendre alguna medicació interna, que sols un reconeixement acurat permet d'establir.

Un remei senzill que pot donar bons resultats és el següent: una vegada al dia banyar-se la part afectada, mans o peus, en aigua que progressivament s'anirà escalfant des de 20 a 25° fins a la màxima temperatura que pugui suportar-se durant en total uns 15 minuts, tot fent sense parar massatge sota l'aigua; immediatament posar el membre afectat sota un raig d'aigua fresca, del temps, durant un parell de minuts.

Varies pintades de tintura de iode al dia, que no sigui passada, i mentre els penellons no siguin ulcerats, també pot menar a la curació.

Embrocacions d'algun líquid estimulant (bàlsam Fioraventi, esperit camforat, vi aromàtic, aigua de Colònia, pomades de mentol, extret de Saturno, càmfora, etc.), solen donar també alguns resultats, especialment si es banyen primer les parts afectades amb decuit molt calent de fulles de noguera o d'eucaliptus.

La gimnàstica pel mètode de JACQUET també és capaç de millorar o d'ajudar a guarir els penellons. Es practica aixecant els braços o cames, segons siguin les mans o peus els afectats, i es flexionen i s'estenen enèrgicament aquelles extremitats, durant cinc minuts, i repetint l'exercici almenys 10 a 15 vegades al dia; les mans sobretot convé de flexionar i estendre amplemment els dits.

Atès que molts casos son deguts a avitaminosi o pobresa de certes vitamines, algun tractament d'oli de fetge de bacallà resol també bastants casos, si bé cal prendre'l ja abans dels primers freds.